

11 september 2022, vierentwintigste zondag jaar C

Eerste lezing: Exodus 32,7-11.13-14

Evangelielezing: Lucas 15,1-32

Homilie

Wij zijn vaak geneigd om de Bijbel te beschouwen als één boek, de uitgave in één band werkt dat natuurlijk wat in de hand. Maar eigenlijk klopt dat niet. De Bijbel is een brede verzameling boeken van heel verschillende genres, geschreven in drie verschillende talen, door een hele reeks auteurs in heel diverse tijden, over een periode van vele eeuwen. Het is een verhaal van vele mensen over allerlei zaken die ze beleefden en ervaren met God, die ze op allerlei manieren zochten en die zich op veel manieren aan hen toonde of "openbaarde". Niet te verbazen dus dat we in die vele teksten en verhalen ook sporen zien van groei, van ontwikkeling en evolutie. Dat geldt zowel voor de boeken van het Oude als van het Nieuwe Testament.

Een mooie weergave van die eeuwenlange zoektocht naar hoe God echt is, zijn de passages in het Oude Testament waarin mensen met God discussiëren. We kennen allemaal het verhaal over Abraham die erin slaagt God te overtuigen om voor een steeds kleiner aantal rechtvaardigen een hele stad te sparen. In de eerste lezing van vandaag is het Mozes die erin slaagt om God "van mening te doen veranderen". Ik denk dat we ook kunnen zeggen dat hij gaandeweg beter begrijpt wie de Levende echt is en hoe Hij naar mensen kijkt. Ook hier is dat een weg van het beeld van een straffende God, die dreigt heel het volk te vernietigen, naar een God van trouwe liefde en mededogen. Zeer mooi trouwens hoe Mozes weigert om zich los te maken van zijn volk. Het "voorstel" van God om dit halsstarrige volk te vernietigen en van Mozes een nieuw en groot volk te maken wijst hij af, en hij "herinnert" er God aan dat het om Zijn volk gaat, dat Hij bevrijd heeft en uit Egypte geleid. Een actie die Mozes dus duidelijk niet aan zichzelf toeschrijft.

Ook in evangelieverhalen over Jezus zien we trouwens verschillende klemtonen, en soms ook echt evolutie. De verhalen van Lucas 15 in het evangelie van vandaag noemen we "de parabellen van het verlorene": het verloren schaap, de verloren drachme en natuurlijk de verloren zoon. Het wondermooie aan deze verhalen is dat ze beklemtonen dat God, in de beelden van een herder, een vrouw en een vader, zelf actief uitkijkt naar wat verloren is. En wat nog sterker is: dat Zijn/Haar hart volstroomt van vreugde als het verlorene teruggevonden is, in die mate zelfs dat die vreugde spontaan gedeeld wordt met iedereen. "Deel in mijn vreugde" zeggen de herder en de vrouw, "er moet feest en vrolijkheid zijn" zegt de vader. De vader valt zijn verloren zoon om de hals en kust hem hartelijk, de herder legt het verloren schaap vol vreugde op zijn schouders. Wellicht droeg dat laatste ertoe bij dat het verloren schaap bijna altijd als een lammetje afgebeeld wordt, hoewel dat helemaal niet in de tekst staat. En spontaan wordt het een beeld waarmee we aan onze kinderen uitleggen of uitzingen hoe warm Gods zorg en liefde voor ons is, en dat Jezus zelf die Goede Herder is. Denken we maar aan het mooie liedje van Elly en Rikkert.

De Bijbel is niet geschreven om de mensen te vertellen dat er een God bestaat. Ik weet niet of het u ooit opgevallen is, maar bij alle discussies die Jezus in het evangelie voert, gaat het nooit over de vraag of God er wel is. Dat was in zijn cultuur evident. Het atheïsme is een zeer recente uitvinding. Of mag ik zeggen een recent verzinsel? Doorheen heel het Oude én het Nieuwe Testament gaat het over hoe God is, of nog juister gezegd over wat Hij doet, over hoe Hij /Zij met ons omgaat. Om het met de woorden van een bekend kerklied te zeggen: "Woord van God is Hij doet: Hij geeft leven in overvloed" (ZJ 776). Amen.

Dirk Godecharle